

ШКІЛЬНИЙ БУЛІНГ: ПРОФІЛАКТИКА ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ



Підготувала: заступник директора з виховної роботи – Ярошенко О.Ф.

**З проявами булінгу в Україні
стикаються 8 із 10 дітей. Такі дані
оприлюднили в Українському
інституті дослідження екстремізму.**



БУЛІНГ



(від англ. bully – хуліган, задирака, грубіян, «to bully» - задиратися, знущатися) – тривалий процес свідомого жорстокого ставлення, агресивної поведінки з метою заподіяти шкоду, викликати страх, тривогу або ж створити негативне середовище для людини.

Девід Лейн та Ендрю Міллер



Визначають булінг як тривалий процес свідомого жорстокого ставлення, фізичного і (або) психічного, з боку одного або групи дітей до іншої дитини (іншим дітям). Однак, говорячи про школу, слід сказати, що булінг проявляється не тільки в дитячих взаєминах, але також і в системі відносин «Учитель / дорослий-дитина».

ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИДИ БУЛІНГУ В ШКОЛІ

Фізичний булінг

Це залякування за допомогою агресивного фізичного залякування полягає у багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Поведінковий булінг

Це бойкот, плітки, ігнорування, ізоляція в колективі, інтриги, шантаж, вимагання, створення неприємностей.

Вербальна агресія

Виражається в постійних глузуваннях, підступ, образах, окрики і навіть прокльони.

Кібербулінг

Саме останнє, але дуже популярне серед підлітків. Виявляється в цькуванні за допомогою соціальних мереж або надіслання образ на електронну адресу. Сюди входить зйомка і викладання непривабливого відео в загальний доступ.

МОТИВАЦІЯ ДО БУЛІНГУ

СТРАХ

ЗАЗДРОЩІ ТА КОНКУРЕНЦІЯ

**БАЖАННЯ ПІДПОРЯДКОВУВАТИ
ВЛАСНІЙ ВОЛІ**

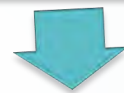
**БАЖАННЯ ВИТІСНИТИ КОГОСЬ ІЗ
ГРУПИ**

БАЖАННЯ ПРИНИЗИТИ ІНШОГО

РОЛЬОВА СТРУКТУРА БУЛІНГУ МАЄ ТРИ ЕЛЕМЕНТИ



АГРЕСОР



ЖЕРТВА



СПОСТЕРІГАЧ



ОЗНАКИ ЗА ЯКИМИ МОЖНА РОЗПІЗНАТИ БУЛІНГ:

- когось затискають в кутку приміщення ;
- коли дорослий підходить до групки дітей вони, замовкають, розбігаються, різко змінюють діяльність (можуть обійняти «жертву», начебто все в порядку);
- один з учнів не обирається іншими (в ізоляції);
- весь клас сміється над одним і тим же учнем;
- прізвиська дуже образливі;
- по обличчю одного з учнів: блідий, червоний, в сльозах, наляканий, ознаки насильства на тілі;
- молодші школярі бояться зайти в туалет;
- школярі після уроків не розходяться, когось чекають біля школи .



ОСНОВНІ ПРИЧИНИ БУЛІНГУ В ШКОЛІ

- **Сім'я і оточення.** Приклад поведінки школярі беруть від своїх батьків і суспільства. Нескінченні агресивні серіали по телебаченню, дворова етика, неповажне ставлення до слабких і хворих з боку дорослих вчать дітей певним способам поведінки. Важливу роль у формуванні особистості відіграють і комп'ютерні ігри, в яких дитина може безкарно вбивати і бити.
- **Школа.** Вчителі іноді свідомо чи несвідомо дають початок булінгу, тому що не вміють справлятися з проявами агресії в дитячих колективах.
- **Над чим слід задуматися педагогу.**

АГРЕСОР БУЛІНГУ В ШКОЛІ, ХАРАКТЕРИСТИКА БУЛЕРА:

- **Неврівноваженість, самозакоханість.** Запальність, імпульсивність і хибний характер з надмірно завищеною самооцінкою. Авторитет піднімається не за рахунок особистих досягнень, а шляхом приниження інших. Іноді булінг для дівчаток - це інструмент для боротьби з суперницями. При цьому жертва не обов'язково повинна кидати виклик явно. Досить бути красивішою та успішнішою.
- **Надмірна злість, ворожість, бажання «почухати кулаки».** Відчуває презирство до слабших. Фізичний розвиток в нормі або вище. Всі питання вирішує за допомогою конфліктів, крику, шантажу, фізичних загроз і побоїв. Часто бреше. Присутні садистські нахили.
- **Підвищене положення в суспільстві.** Діти з багатих сімей ні в чому не знають відмови, на всі їхні витівки батьки закривають очі, вважаючи за краще відкупитися солідною сумою, ніж проводити час разом. Дитина з дитинства звикає, що все купується і продається, а будь-яка його дія не тягне за собою наслідків, крім як трохи спорожнілого сімейного рахунку.

НАСЛІДКИ ДЛЯ ЖЕРТВИ БУЛІНГУ В ШКОЛІ

- **Розлади психіки.** Навіть один випадок булінгу залишає глибокий емоційний шрам, що вимагає спеціальної роботи психолога.
- **Труднощі у взаєминах.** У більшості випадків залишаються самотніми на все життя. Більше спілкуються в соціальних мережах, ніж в реальному світі.
- **Хвороби.** Близьким результатом булінгу дуже часто бувають фізичні нездужання. Можливі розлади сну і переростання травми в психосоматику.

МЕТОДИ ПРИПИНЕННЯ БУЛІНГУ В ШКОЛІ

- **Розмова** з дітьми молодшого шкільного віку, осуд. До 12 років проблему буллінг в школі вирішити простіше, ніж зі старшими дітьми. У цьому віці у школярів ще не сформовані моральні принципи, і вони спираються на думку вчителя. Досить буде провести бесіди з усіма учасниками цькування, показати непривабливість поведінки агресорів і виказати власне негативне ставлення до подій.
- **Вплив на агресора ззовні.** Після 12 років моральні переконання вже сформувалися, і їх буде не так просто змінити. Особистість і авторитет дорослого відходять на другий план, а на перший виходить група ровесників. Тому діяти доведеться тонко, формуючи громадську думку.
- **Залучення авторитетного союзника.** Розмовляти з класом повинен авторитетний для дітей педагог або дорослий, тому що тут все залежить від сили переконання і внутрішньої віри в те, що говориться. Інакше все пролетить повз вуха. Діти повинні поважати цю людину, прислухатися до неї.

ПОРАДИ БАТЬКАМ ДЛЯ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ДИТИНІ ПРИ БУЛІНГУ В ШКОЛІ:

- **Спілкування.** Перш за все, потрібно пояснити дитині, що він не винен в тому, що з ним відбувається. Назвати явище тим, чим воно є - цькуванням. І пообіцяти допомогти впоратися. Допоможе умова: або розмова з учителем, або інша школа.
- **Підтримка.** Важливо вислухати скарги і емоційно поспівчувати дитині. Треба не аналізувати і не оцінювати його розповіді, а просто бути на його боці.
- **Розмова в школі.** Щоб припинити булінг в школі і насильство, при розмові з педагогами називайте речі своїми іменами і вимагайте цього від них.

ТЕХНОЛОГІЇ РЕАГУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО КОРПУСУ ТА ПЕДПРАЦІВНИКІВ ГІМНАЗІЇ НА ВИЯВЛЕНІ АБО ВСТАНОВЛЕНІ ФАКТИ БУЛІНГУ

Директор гімназії:

- Затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в закладі освіти, контролює їх виконання.
- Розглядає заяви про випадки булінгу від здобувачів освіти, їх батьків, інших осіб, видає рішення про проведення розслідування, скликає комісію для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування.

Заступник директора з виховної роботи:

- Планує, організує, проводить у гімназії заходи з учнями, вчителями, батьками, спрямовані на запобігання та протидію булінгу та жорстокості, несе персональну відповідальність за роботу з цього питання.
- Оприлюднює на сайті гімназії:
 - ✗ ✓ Інформацію для батьків;
 - ✓ Правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
 - ✗ ✓ План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в закладі освіти;
 - ✗ ✓ Порядок подання та розгляду заяв про випадки булінгу в закладах освіти.

1.4. Затвердити порядок реагування на факт булінгу.

1. Свідок надає письмову заяву керівнику закладу.

2. Керівник закладу:

- ✓ Розглядає звернення, з'ясовує усі обставини;
- ✓ Скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу, окреслює подальші дії;
- ✓ Якщо комісія визнала випадок булінгу, а не одноразовим конфліктом, очільник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службі у справах дітей.

1.5. Затвердити склад комісії з розгляду випадків булінгу у гімназії у складі:

Голова комісії – директор гімназії Мозгових Л.І.

Заступник голови комісії – заст. директора з виховної роботи

ошенко О.Ф.

Члени комісії – психолог гімназії Сидорук Т.В.

соціальної педагог Салімонович І.В.

Постійно Відп. Ярошенко О.Ф.

1.3. Обов'язки щодо проведення роботи, спрямованої на запобігання протидії домашньому насильству та булінгу, включити до посадових інструкцій педагогічних працівників у редакції:

1. **Вчитель (вихователь ГПД)** постійно проводити з учнями та батьками просвітницьку роботу, спрямовану на запобігання протидії домашньому насильству та булінгу.

2. Терміново повідомляти керівника гімназії про відомий йому факт булінгу або домашнього насильства до здобувача освіти або педагогічної та інших осіб, які залучені до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або отримали достовірну інформацію (подає письмову заяву) та сприяє керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо виявлених фактів булінгу.

3. Під час проведення атестації педагогічних працівників оцінюватиметься стан виконання ними цих обов'язків.

ФОТОКОЛАЖ ЗАХОДІВ З ВИХОВНОЇ РОБОТИ



➡ “День знань”



➡ 1 вересня 2019 року

Зустріч з представниками Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Житомирській області на тему “Протидія булінгу”





Всеукраїнська акція "Голуб Миру"

Олімпійський тиждень

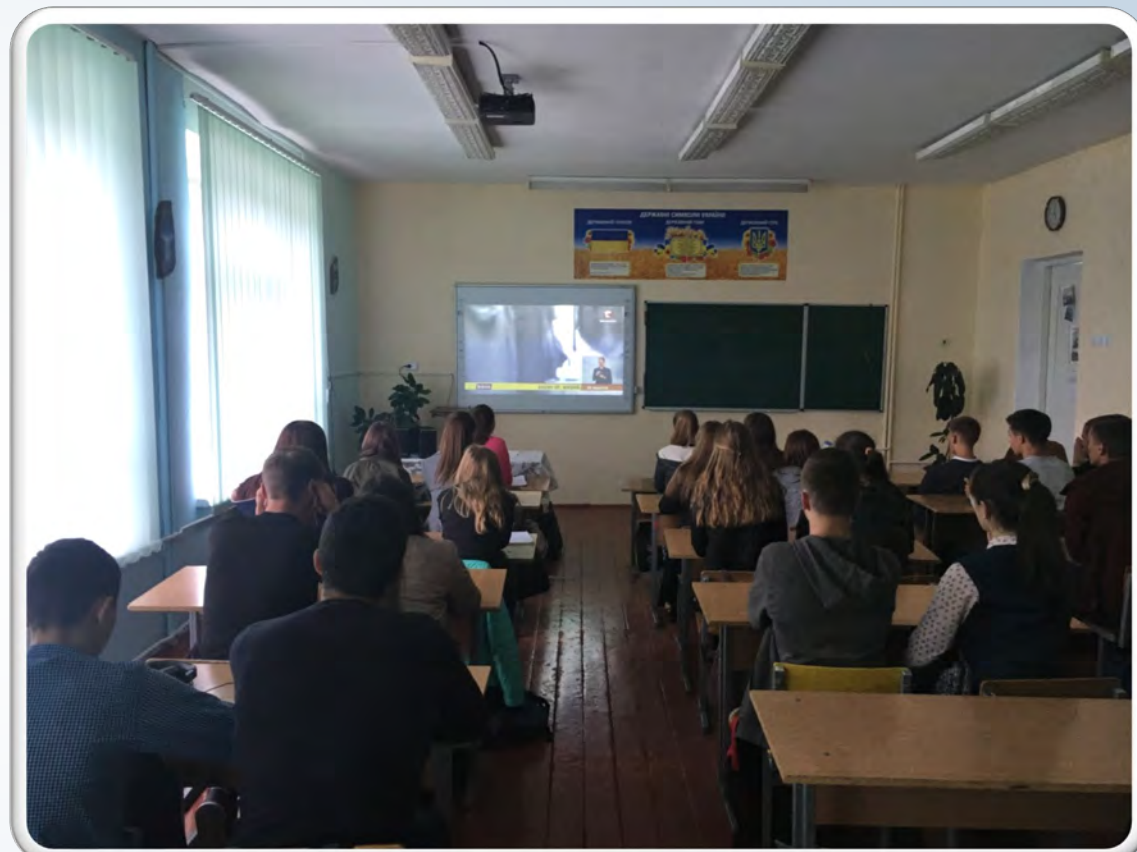


► КТС “Долина олімпійського гарту”



► Олімпійський урок

Урок-реквієм до річниці трагедії Бабиного Яру



Посвята у джури



День науки



Заходи до Дня української писемності та мови



➔ Флешмоб

#МОЄ_СЛОВО_УКРАЇНСЬКОЮ



➔ Конкурс читців українського слова

Урок скорботи “Не голод, а геноцид”



Акція “Подаруй новорічну іграшку воїну”



Тиждень права



► **Робота правового клубу**



► **Участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Права людини: історичний вимір і сучасні тенденції»**



► **Зустріч з представниками кафедри спеціальних історичних дисциплін та правознавства ЖДУ ім. І. Франка**

Зустріч з представниками національної поліції



День Святого Миколая



Новий рік 2019



Засідання обласної ради старшокласників



День пам'яті героїв Крут



► Урок пам'яті



► Мітинг-реквієм
“Славні герої Крут”

1-А клас



➔ Урок-дослідження



➔ Конкурс лепбуків

1-Б клас



➔ Акція “Годівничка”



➔ Поїздка у драмтеатр

1-В клас



► Уроки фізичного
ВИХОВАННЯ



► Новорічні свята

2-А клас



➔ КТС “Голуб Миру”



➔ Конкурс малюнків
“Мій тато - найкращий”

2-Б клас



➔ Спортивне свято



➔ День вишиванки

2-В клас



➔ Зустрічаємо осінні
канікули разом



➔ Маленькі
художники

3-А клас



➔ Робота майстерні
“Золоті рученята”



➔ “Йдемо у світ
дорогою добра”

3-Б клас



► Родинна КТС

“Свято іменинника”



► Новорічний вогник

3-В клас



► Створюємо власні
КНИГИ



► Виховний захід

3-Г клас



► Перемога у спортивному конкурсі



► Акція "Голуб Миру"

4-А клас



► **Переможці районних змагань з футболу**



► **Екскурсія м. Вінниця**

4-Б клас



➔ Виховний захід



➔ Олімпійський урок

4-В клас



➔ Новорічний вогник



➔ Солодкий стіл

5-А клас



➔ Флешмоб

Моє_слово_українською



➔ "Трудовий десант"

5-Б клас



► Виготовлення лепбуку
“Я – пасажир”



► Правовий лекторій

5-В клас



► КТС “Я – житель
Планети ДРУЗЯК!”



► Урок християнської
етики

6-А клас



➔ Експурсія до ЖБТЗ



➔ Традиційні дні іменинників

6-Б клас



➔ Акція “Годівничка”



➔ Привітання хлопців зі
СВЯТОМ

6-В клас



► Старт конкурсу
“Ліси для нащадків”



► “Охорона
мурашника”

7-А клас



➔ Виховний захід



➔ Екскурсія
м. Житомир

7-Б клас



► Перший урок



► Наші переможці

7-В клас



➔ Екскурсія
м. Київ



➔ Наші переможці

8-А клас



➔ Єдиний урок Миру



➔ Виховний захід

8-Б клас



➔ **Переможець шкільних предметних олімпіад**



➔ **Виховний захід**

9-А клас



► **Переможці шкільних предметних олімпіад**



► **Виготовлення пам'яток**

9-Б клас



➔ Експурсія
м. Київ



➔ Операція
“Чистоклас”

9-В клас



► **Переможці конкурсу по аквадизайну**



► **Акція "Голуб Миру"**

10-А клас



➔ Спортивний крос
І місце



➔ Перший урок
“Прагнемо миру!”

10-Б клас



► Відвідуємо
кінотеатр разом



► Операція
“Чистодвір”

11-А клас



➔ День науки 2019



➔ Флешмоб

Моє_слово_українською

11-Б клас



➡ КТС “Подарунок другу”



➡ Екскурсії

